

València 12. gener. 1965

Reverend pare:

Perdoneu la tardança en contestar-vos. Sóc informal però ara podré contar-vos coses més substancials

Eus han estatut. I lo trist es que eus han estatut el representants de l'Església a la diòcesi de València. El procés ha segut el següent.

- 14 abril - Es presenten una comissió de laics valencians al Sr Arquebisbe, sollicitant la defensa de la nostra llengua davant la Comissió Episcopal Nacional. Hi anarem gent important, entre ells els finances de la tribuna (el negoci diocesà), Martí Domínguez, Soriano, Nicolau Primitiu etc... I'escríu una respectuos, humil, suau i formentat. Ell, eus va dir: "Lo hago mio de todo corazón." Però en Madrid no va dir "esta boca es mía"

- Maig comença la campanya per recollir firmes sollicitant lo mateix. Comença la maniobra desde la Col·legiata de Xatiba i desde el Seminari i la Lúria, contra la llengua valenciana. En Xatiba col·labora la primera línia de FET-IONS. diguent que sí es una maniobra del

valencianismo y comunismo".

- Setembre. Abans de començar la III sessió del Concili l'Arquebisbe renuncia als arxiprests i els diu: "Gracias a Dios aquí no tenemos el problema de Cataluña, por lo que no hará falta introducir el valenciano. Yo voy a decir en Roma que mi clero me ha pedido que no se introduzca el vernáculo (por a ell, vernacula o castella) en la liturgia". S'alça l'arxiprest de Montcada: "Señor Arzobispo ¿que clero el clero no hemos pedido nada?" respon l'Arquebisbe: "Losas de D. Jose (el de Montcada) siempre tan urgente. Sicutate hi-jo mio. Voy a decir en Roma que mi clero ---". Altres intervencions: "Que clero excelencia?" i respon: "Hijos míos, voy a decir en Roma que mi clero --- (ací la frase de rigor) --- y en caso de reformas se introduciría muy poco el castellano, mi diócesis será la más latina." (s.c.).

- Diciembre. Forma del Concili. (Això del Concili, es un dir es veu que es dormia en les sessions, jaix no s'interà de res, almenys no ho demostra) i declara a la premsa col-lectiva: que ha donat una estupenda informació de lo que allí passava (la premsa no ha dit mai res del Concili)
b) "Respecto a la introducción de las lenguas vernacul-

los. - declarà -: (pág. 7 ~~DE~~ DE ~~di~~ di ~~6~~ 6 ~~de~~ de ~~de~~ de ~~ce~~ ce ~~m~~ m ~~b~~ b ~~r~~ r ~~e~~ e) "por mi parte someteré la aplicación de este acuerdo al estudio y deliberación de mis sacerdotes. En definitiva lo único de que se trata es de ayudar a la unidad de nuestros pueblos, y no sería pensable que se hiciera de esta bandera o motivo para otras clases de intereses, nobles y dignos pero fuera del ámbito de lo religioso.

Es día en Palacio Arzobispal, que el llec d'empurar la lengua valenciana, no es l'Església.

- Diciembre: S'envia un questionari als Arxiprests per a que consulten als rectors entre altres coses:

"Si es conveniente la traducción de los textos al románico

Si son partidarios de la traducción al valenciano
2 arxiprestats totalment s'adherixen al valencià: l'ata raja i Alcoi, en d'altres disparitat d'opinions, uns 35 o 40% dels sacerdots estan a favor nostre, segons l'enquesta

- 21 de diciembre. Visitem a la major part dels arxiprest, quasi tots estan a favor del valencià

Dià 22 desembre

- Entreguem 20000 firmes sollicitant la introducció de la nostra llengua, al Sr. Arquebisbe. Figuren en la llista el marqués del Guisa, Baltasar Rull, magistrat del Tribunal Suprem, el compositor Joaquín Rodrigo, el pintor Segrelles, el novel·lista Pérez i Pérez, etc.---

- A les 12 Reunions d'Assumptes ~~els~~ ^{els} dies l'arquebisbe "Eso del valenciano es una una manobra política. (ell es del Consejo del Reino), en Francia se hace en frances (mentira) en Italia en italiana (mentira) y en España en Español (mentira Vgr. Navarra, Barcelona) ¿en sus parroquias entienden el castellano? ¿si? pues es lo más que hablar. Eso del valenciano son cosas de D. Vicente Sorribes i D. Luis Almir (normena a aquesto que no tenen pes, i munter a nostre esposa, el ~~de~~ sacerdot de més prestigi de la Diòcesi, i d'altres).

- A tot açò quan foren presentats a la Comisión Episcopal Nacional, es missal per a la aprobació i posteriorment es fan les traduccions, el bou de l'Arquebisbe no presenta el missal valencià de Mn. Sorribes, per lo qual al no conèixer-lo ^{la Comisión} no ha segut autoritzat el seu ús

Gener - Es publicuen les disposicions referents a la litúrgia, en elles figuren els Missals utilitzables, no figura cap valencià, es clar.

S'admet la llengua vernacle, el castellà es clar, en l'epístola i l'Evangeli.

- Qui "se faran traduccions de los ritos de los sacramentos al valenciano". Però, ningú no els usa. ¿per a qui, si tots ho demés es ja en castellà?

I acaba amb una amenaça per a aquells que "por su celo pastoral se exceda en sus funciones".

- Gener - Se li presentará un escrit signat per catòlics de varen demanant

a) en zona castellana de la diòcesi, la implantació del castellà

b) zona valenciana parlant, dividirà en 2 subzones

a') zona bilingüe, us de castellà i valencià proporcionalment a nombre de parlants

b') zona monolingüe valenciana, provitat al valencià, sense excloure el castellà

a la diòcesi, els valencians parlants encara son 110000

i els castellans parlants: xurros, i habitants de València-entat
500000.

No ens faran cas, li sollicitarem una entrevista, i
així fins que Déu vullga.

Sembla que l'Arquebisbe és un joguet en mans del
Seny familiar. En Joaquin Mestre, el "maquiavelo" local,
aspira a ser bisbe, i "fa mèrits" davant de Franco.

Ha respost més gent de la que ~~era~~ pensarem, però
tot és inútil, s'ens estafa impunement. Els antideri-
cals, fruit espontània del país, s'ens vinen dient: "¿No
us ho diem, deixeu-se de sotanes?"

A novembre, quasi expulsarem a un seminarista del
nuestro poble del Seminari, per parlar de progrésisme, de
longar, Rahner, la llengua valenciana, i "Lerra d'Or".

Així estan les coses. Els basquistes sempre deien
"¿on està el déu!"

Ja ho veieu. Perdoneu si m'he desenfogat amb vos

Fitxalment vostre

Més de 20.000 valencians, seguint les directrius del Concili Vaticà II, demanen l'ús de la seua llengua als actes religiosos.

*Aquests 20.000 valencians han demanat a l'Autoritat Eclesiàstica que:
En totes les comarques de parla valenciana de l'Arxidiòcesi siga adoptada la
llengua materna en:*

- 1) *els actes litúrgics on siga autoritzat l'ús dels idiomes vernacles.*
- 2) *l'ensenyança del catecisme.*
- 3) *la predicació.*

Entre aquestes 20.000 adhesions destaquen:

- BALTASAR RULL I VILLAR. Magistrat del Tribunal Suprem. Ex alcalde de València. Onda.
- TOMAS TRENOR AZCARRAGA. Marqués del Túria. Ex alcalde de València. València.
- ROBERT MORÓDER MOLINA. Director del Secretariat Diocesà de Cursos de Cristiandat. València.
- JOSEP FERRER FORNS. President de la Diputació de Castelló.
- FRANCESC GRANJEL. Vicepresident de la Diputació de Castelló.
- JOAQUIM MALDONADO. Corredor de Comerç. València.
- MARTÍ DOMÍNGUEZ. Escriptor. Ex director de "Las Provincias". Algemesí.
- VICENT PESET LLORCA. Metge. València.
- RAMON PELEGERO. "Raimon". Xàtiva.
- VICENT VENTURA. Periodista. Castelló.
- JOAQUIM RODRIGO. Compositor. Sagunt.
- JOSEP SEGRELLES. Pintor. Albaida.
- FÈLIX RAMAJO O. DE M. Comendador del Monestir del Puig.
- FELIP MATEU I LLOPIS. Catedràtic d'Universitat. València.
- JOSEP SANTACRUZ. Catedràtic Dret Romà. Castelló.
- MANUEL BROSSETA. Catedràtic Dret Mercantil. València.
- FRANCESC LARREA. Magistrat de l'Audiència Territorial de València.
- NICOLAU PRIMITIU. Escriptor. Sueca.
- JOAN SEGURA DE LAGO. Arquitecte. President de "LO RAT-PENAT". Algemesí.
- FRANCESC DE P. MONTBLANC. Advocat. Muro d'Alcoi.
- SALVADOR VILARRASA. Industrial. València.
- JOSEP M. VILLALONGA. Financer. València.
- FRANCESC SORIANO BUESO. Administrador de "Levante" i "Jornada". Vinalesa.
- JOAQUIM RIETA SISTER. Advocat. Industrial. València.
- FRANCESC S. MESSA. Pintor. Albaida.
- RAFAEL PÉREZ i PÉREZ. Novelista. Quatretondeta.
- FRANCESC DE P. BURGUERA. Escriptor i economista. Sueca.
- JORDI VALOR. Escriptor. Alcoi.
- JOAN VALLS JORDÀ. Poeta. Alcoi.
- ENRIC VALOR I VIVES. Gramàtic i escriptor. Castelló.
- JOAQUIM MICHAVILA. Pintor. Castelló.
- JOSEP GUZMÁN. Inspector del treball. València.
- VÍCTOR DE NALDA. Industrial. València.
- JOSEP IBORRA. Catedràtic. Alcoi.
- EDUARDO RANCH. Catedràtic. València.
- VALENTÍ PLA. Fotògraf.
- JOSEP BLASCO SUCH. Catedràtic. Ex alcalde de Sagunt.
- SANTIAGO BRU I VIDAL. Historiador i escriptor. Sagunt.
- JOSEP LLUÍS BAUSET. Professor d'Institut. Llicenciat en Ciències F. i Farma. L'Alcúdia de Carlet.
- J. E. MARTÍNEZ FERRANDO. Ex Director de l'Arxiu de la Corona d'Aragó. Alzira.
- VICENT GENOVÉS AMORÓS. Catedràtic de l'Institut de Sevilla. València.
- AURELI SANCHIS. Alcalde de l'Alcúdia de Carlet.
- LLUÍS GUARNER. Catedràtic i escriptor. Castelló.
- EMILI BEÚT i BELENGUER. Escriptor. València.
- VICENT FERRÍS. Catedràtic. Algemesí.
- OCTAVI VICENT. Escultor. Montcada.
- RAFAEL CHALVER. Professor de Biologia. Facultat de Ciències. València.
- JOAN CARLES MOLERO. Premi València poesia castellana 1964. València.
- MARIA BENEYTO. Premi mundial de Poesia Calvina Tezzaroli. València.
- PRUDENCI ALCON MATEU. Mestre nacional. Poeta.
- FRANCESC CABALLERO MUÑOZ. Corredor de Comerç.
- JOSEP VILA CABANES. Industrial.
- LEOPOLD PILES ROS. Professor d'Història Facultat de Filosofia. València.
- JOSEP FERRER CAMARENA. Director de València-Fruits. Cullera.
- EUGENI VILLAR. Professor Física. Facultat de Ciències. València.
- MIQUEL TARRADELL. Catedràtic de la Universitat de València.
- JOAN REGLÀ. Catedràtic de la Universitat de València.
- MANUEL SANCHIS GUARNER. Catedràtic. Membre de l'Institut d'Estudis Catalans. València.
- ATENEU MERCANTIL. València.
- ATENEU MARÍTIM. Grau (València).
- ASSOCIACIÓ ELS "LLUISSCS". Vila-Reial.
- CENTRE EXCURSIONISTA DE CASTELLÓ.
- CARMELITES DESCALÇOS. Onda.
- COMUNITAT DE FRANCESCANS. Cocentaina.
- JOSEP VICENT MATEO. Periodista. Alacant.
- VICENT GONZALBEZ MONTORO. "Ramplex". Alacant.
- VICENT AGUILERA CERNI. Crític d'Art. València.
- JOSEPA SALVADOR. Compositora. Alacant.
- CARMEL GINER BOLUFER. Cronista Oficial de Pego.
- ANDREU ALFARO. Escultor. València.
- MATILDE SALVADOR. Compositora. Castelló.
- VICENT GARCÉS-QUERALT. Compositor. Sagunt.
- JULI FEO GARCIA. Catedràtic d'Institut. València.
- PERE PASCUAL. Catedràtic Universitat de València.
- AGUSTI ESCARDINO. Catedràtic Universitat de València.
- AMAND GARCIA. Professor Facultat de Ciències. València.

Catòlics valencians:

Demaneu als vostres pàrrocs l'ús de la nostra llengua a tots els actes religiosos.

Editor: La Comissió per la reincorporació del valencià a l'Església - Plaça de Manises, 3 - València